

Raadsvoorstel

Onderwerp: **Subsidieregeling Dorpsbudget Het Hogeland**
Datum: 11 december 2019
Agendapunt: 8
Behandeling: Opiniërend en besluitvormend
Portefeuillehouder(s): Wethouder Dijkhuis
Steller: Marianne Waterman m.waterman@hethogeland.nl
Zaaknummer: Z.HHL.011021

1. Samenvatting

De gemeenteraad stelt voor de jaren 2020, 2021 en 2022 elk jaar een bedrag van € 900.000 beschikbaar om de leefbaarheid in de dorpen te versterken. Met cofinanciering komt dit uit op een bedrag van 1.000.000 euro per jaar. Dit bedrag is verdeeld over 52 dorpen in de gemeente Het Hogeland en is een extra middel om de leefbaarheid en de vitaliteit in de dorpen te verbeteren. Het Dorpsbudget sluit aan bij twee belangrijke pijlers van ons beleid: Ruimte en Inclusie. Met het Dorpsbudget krijgen inwoners de ruimte om zelf met initiatieven te komen om hun dorp te verbeteren. Omdat een initiatief brede steun onder de inwoners van het dorp moet hebben, hopen we dat meer mensen (die minder goed mee kunnen doen in de samenleving) worden betrokken door samenwerking.

Iedere inwoner kan, via een rechtspersoon, vanaf 1 januari 2020 een initiatief voor het Dorpsbudget indienen. De regels voor de aanvraag zijn zo ruim mogelijk en de lijnen met het team dat de initiatieven beoordeelt zijn kort.

Voor onze inwoners betekent het Dorpsbudget:

- dat er binnen de ruime regels veel ruimte voor uiteenlopende initiatieven is
- dat de iedereen, ongeacht sekse, geaardheid, afkomst, beperking etc. met een initiatief kan komen als er draagvlak is
- dat er meer geld beschikbaar is voor de dorpen
- dat er snel wordt beslist of een initiatief wel of niet door kan gaan
- dat inwoners zelf verantwoordelijkheid kunnen nemen om de leefbaarheid binnen het dorp te verbeteren

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

- kennis te nemen van het voornemen van het college tot vaststelling van de subsidieregeling Dorpsbudget
- of en zo ja welke wensen en bedenkingen over dit voornemen ter kennis van het college te brengen;
- Voor de jaren 2020, 2021 en 2022 een budget van € 900.000 op te nemen in de begroting voor dorpsbudgetten
- Deze bedragen jaarlijks te dekken door een onttrekking aan de reserve 'Ruimte voor Dorpen en Ondernemers'
- De begroting 2020 overeenkomstig te wijzigen
- Eventuele overschotten door te schuiven naar het volgende jaar.

3. Inleiding

In zowel het collegeprogramma als in visie Ruimte wordt aangegeven dat er vanuit de gemeente zoveel mogelijk ruimte aan de Hogelandsters wordt geboden.

Het uitgangspunt is dat de gemeente inwoners ondersteunt en faciliteert bij projecten of inwonersinitiatieven. Waarbij het eigenaarschap en regie bij de dorpen liggen en de gemeente zoveel mogelijk loslaat. Dit budget is bedoeld als extra financiering van deze initiatieven die gericht zijn op het verbeteren van de leefbaarheid en het verbeteren van de vitaliteit van de Hogelandster dorpen.

Het dorpsbudget is niet bedoeld om taken van de gemeente over te nemen.

3.2 Bevoegdheid raad

In de voorjaarsnota heeft de raad ingestemd met het instellen van het dorpsbudget. Via deze regeling geeft het college uitvoering aan dit besluit.

U wordt gevraagd om mogelijke wensen en bedenkingen op de subsidieregeling kenbaar te maken.

3.3 Wettelijk of beleidskader

In het collegeprogramma en voorjaarsnota 2019 is het instellen van een dorpsbudget opgenomen.

3.4 Historische context

Bij het maken van de subsidieregeling is de evaluatie van WLP Eemsmond en Werken aan de Dorpen (de Marne) als uitgangspunt genomen.

4. Beoogd resultaat (of effect)

Het maatschappelijk effect van dit voorstel is dat de leefbaarheid van de dorpen in Het Hogeland zal worden vergroot. Voornamelijk omdat het om initiatieven gaat die vanuit de inwoners zelf op poten worden gezet en die daarmee 'eigen' zijn. Het gaat om het eigenaarschap van de leefbaarheid in de dorpen.

Daarnaast is het ook voor de gemeentelijke organisatie een leerschool. We willen de organisatie nauwer laten aansluiten bij de leefwereld van, en initiatieven vanuit, de Hogelandster samenleving. Het uitgangspunt is dat de aanvragen zonder veel bureaucratie worden afgehandeld, waarbij verantwoordelijkheden ('laag') bij de wegingsgroep zijn neergelegd. De gemeente wil hiermee snel en toegankelijk voor de inwoners opereren.

Het Dorpsbudget heeft een paar belangrijke maatschappelijke gevolgen. Allereerst gaan inwoners merken dat er nu 'meer kan' in het dorp, als het de leefbaarheid maar vergroot. Er is meer geld beschikbaar voor leefbaarheidsinitiatieven dan het geval was. Het wordt snel duidelijk of hun initiatief door kan gaan. En op hun manier en niet op de manier zoals de gemeente wil.

Ten tweede kan iedereen, via een rechtspersoon, een voorstel indienen. Als het maar aan de paar regels voldoet die we gesteld hebben. Dit zorgt ervoor dat inwoners, die merken dat ze minder goed kunnen deelnemen aan de maatschappij dan ze zouden willen, het heft in eigen handen kunnen nemen. Zo kunnen mensen die minder valide zijn bijvoorbeeld samen een plan opstellen om een locatie beter bereikbaar te maken. Wanneer meer inwoners beter mee kunnen doen in onze gemeente, leidt dit tot een groter gemeenschapsgevoel.

Een derde gevolg is dat de gemeente leert van haar inwoners: wat vinden ze nu echt belangrijk? Denken we als gemeente soms in verkeerde oplossingen? Door van elkaar te leren komen we als gemeente en inwoners dichterbij elkaar en weten we elkaar vaker op een positieve manier te vinden.

De initiatieven die zijn ingediend en uitgevoerd, worden tijdens een periodieke markt gepresenteerd. Op deze manier toetsen we of de projecten voldoende aansluiten bij het doel. Zo'n markt kan ook een ontmoetingsplek zijn tussen inwoners die een initiatief opstarten en ervaringsdeskundigen die net een project hebben afgerond.

5. Toelichting

5.1 Argumenten/motivering

In de voorjaarsnota heeft de raad ingestemd met het instellen van het dorpsbudget. Via bijgaand regeling geeft het college uitvoering aan dit besluit.

U wordt gevraagd om mogelijke wensen en bedenkingen op de subsidie regeling kenbaar te maken.

5.2 Risico's

Er zijn geen financiële risico's.

6. Financiële aspecten en wijze van dekking

Met het vaststellen van de ozb-tarieven 2019 voor niet-woningen op het niveau van de voormalige gemeente Eemsmond wordt, dit jaar een bestemmingsreserve gevormd van € 1.000.000. Deze reserve wordt de komende vier jaar ingezet als aanvulling op het structureel beschikbare budget van € 750.000. Rekening houdend met de ingeboekte eigen bijdrage van 10% vanuit de dorpen is op jaarbasis binnen de begroting € 900.000 beschikbaar voor de uitvoering van de regeling.

Gevraagd wordt om vanuit de bestemmingsreserve "ruimte voor dorpen en ondernemers" voor de komende 3 jaar € 900.000,- beschikbaar te stellen voor het Dorpsbudget.

Voorgesteld wordt voor de jaren 2020, 2021 en 2022 een bedrag van € 900.000 beschikbaar te stellen voor Dorpsbudgetten en hiervoor een onttrekking te ramen aan de reserve 'Ruimte voor Dorpen en Ondernemers' van € 900.000 per jaar.

Aan het einde van het jaar wordt de daadwerkelijke onttrekking aan de reserve bepaald. Deze is afhankelijk van het aantal toegekende aanvragen voor dorpsbudgetten. Nog niet toegekende bedragen blijven in de reserve en worden doorgeschoven naar het volgende jaar. Dit geeft dorpen de mogelijkheid budget te sparen voor grotere projecten of de aanvragen te spreiden over de 3 jaren.

In 2020 wordt maximaal € 900.000 toegekend aan dorpsbudgetten.

Voor de jaren 2021 en 2022 geldt dat per jaar maximaal € 900.000 plus het restant van voorgaande jaar/jaren toegekend kan worden.

7. Inbreng belanghebbenden

Door de kaders van het dorpsbudget ruim te formuleren is het aan de inwoners zelf om met initiatieven te komen om hun dorp te verbeteren.

8. Vervolgtraject

8.1 Uitvoering

Ingediende plannen worden door een interne wegingsgroep beoordeeld. Inwoners kunnen, via een rechtspersoon, het hele jaar door plannen indienen. Het kan zijn dat het budget van een bepaald dorp op een gegeven moment op is. Op dat moment kan het zijn dat een initiatief niet door kan gaan of naar het volgende jaar geschoven wordt.

8.2 Tijdspad

Het Dorpsbudget is een project dat speelt in de jaren 2020, 2021 en 2022.

8.3 Communicatie

Via een communicatieplan worden de inwoners zo goed mogelijk geïnformeerd over dit project. Ook zal er op de gemeentelijke website structureel aandacht zijn voor het dorpsbudget waardoor belangstellende en de belanghebbende actuele informatie kunnen vinden.

8.4 Evaluatie

Er zal jaarlijks een evaluatie plaats vinden met het college. Indien dit consequenties heeft voor de vastgestelde kaders, zal het college bij u terug komen.

Bijlage:

1. Subsidieregeling Dorpsbudget

Winsum, 29 november 2019

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,

Burgemeester,

Paul van Vilsteren

Henk Jan Bolding